

1209 1. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantaaret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876. 1210

endnu spies, at Udgifterne ere stegne saa betydelig ved Universitetet som Følge af, at man vedblivende har kastet Udgifter over paa Universitetet, som tidligere havde været afholdte dels af Statskassen, dels af Kommunitetet, og som Følge af, at den nye botaniske Have, der er anlagt i en meget stor Maalestof, kræver meget større Udgifter for Universitetets Kasse, end den tidligere botaniske Have har gjort. Dette har medført, at Universitetet nødvendigvis maa have et aarligt Tilskud af mindst 50,000 Rd. eller 100,000 Kr. Jeg tillod mig først at foreslaa paa Finantsloven, at disse 100,000 Kr. udrededes af Kommunitetets Kasse, men da dette blev negtet, og man henviste mig til Statskassen som den, der naturligt maatte bære Udgifterne til Universitetet, overførte jeg dem til Statskassen ved 3die Behandling, men ogsaa dette blev negtet, saaledes at Universitetet nu staa uden noget Tilskud og tillige er bleven forpligtet til at skulle afbetale sin tidligere Gjæld til Kommunitetet, hvorved Universitetet ved Udløbet af dette Finantsaar og ved Begyndelsen af næste Finantsaar vil komme til at affrive omtrent 600,000 Kr. eller 300,000 Rd. af sin Kapitalformue. Jeg haaber, at det høie Thing heraf vil se, at det ikke vil være muligt at sikkre Universitetets pekuniære Fremtid, naar det vedblivende skal være Tilfældet; der vil jo derved fremkaldes en aarlig Nedsettelse af Universitetets Rentebeløb, af dets Indtægter; dets Udgifter ville være i bestandig Stigen, og komme endnu yderligere Lønningstillægene til, vil man se, med hvilken stor Hurtighed Universitetets opsparede Kapitalformue efterhaanden vil forsvinde. Jeg har anset det for at være af største Bigtighed, at Universitetet kan blive betrygget, da det er en Anstalt, der altid har haft den allerstørste Betydning i vort Fædreland, og det er min Overbevisning, at man ved at røkke Universitetet vil tilspise hele den høiere, og jeg spier til, hele den lavere Undervisning i vort Land, der ikke kan bestaa uden denne, et ubodeligt Tab. Jeg maa derfor forbeholde mig til 2den Behandling at stille Undringsforslag til Finantsloven om, at Universitetet maa faae et aarligt Tilskud, og om at Universitetet maa faae estergivet af Kommunitetet den Sum, som det har maattet laane af detses Medler til Indretningen af den nye botaniske Have, da det udtrykkelig har været forudsat, da Beløbet oprindeligt blev bevilget af Thingene, at Haven skulde bestofes af Kommunitetet og ikke af Universitetet. Der vil endda blive nogle Beløb tilbage, som Universitetet kommer til

at udrede af sin egen Kasse, da nemlig tidligere hele Universitetets Underfud blev dækket af Kommunitetet, men jeg nærer det Haab, at de høie Kornpriser ville sætte Universitetet i Stand til at dække den tilbageblevne Underbalance. Jeg anser det for aldeles nødvendig, at den tidligere Gjæld for den botaniske Haves Bedkommende bliver estergivet, og at Universitetet faar et Tilskud, der kan betrygge dets Fremtid.

Indenrigsministeren (Lobjesen): Det er min Begjæring til det høie Thing, at det vil yde mig sin Bistand til af Finantsloven at udføre to Amdærkninger, som mod min bestemte Protest der ere bleve indsatte. Den første findes Tillæg C. Sp. 329—330 midt paa Siden og lyder saaledes: „Lagten for indenrigste Telegrammer er 50 Ore for 20 Ord og 25 Ore for hver overskydende 10 Ord eller deunder.“ Det vil være i det høie Things Grindring, at ligesaa den første Telegraflednings Anlæg her i Landet i 1852 og indtil nu har Administrationen fastsat Lagterne for Telegrammerne. Saadanne Lagter ere i lang Række fastsatte under 2den September 1853, 1ste Juli 1857, 21de September 1859, 1ste December 1865 og 30te Marts 1869 foruden en Række af Konventioner med Udlandet, hvorved de internationale Lagter ere bleve underkastede de Forandringer, som man konventionsmæssig er kommen overens om. Der blev i det andet Thing ved Sagens 2den Behandling stillet den Forbring, at den ved kongelig Resolution sidst i December Maaned tagne Bestemmelse, hvorefter den indenlandske Telegramtaxt er sat til 50 Ore for 20 Ord og 25 Ore for hver følgende 10 Ord, skulde forandres tilbage til den ældre Lagt nemlig 66 Ore for 20 Ord og 33 Ore for 10 Ord. Dette Forslag blev vedtaget ved 2den Behandling, men ved 3die Behandling gif man over til at vedtage, at de nu gjældende Lagter ogsaa fremtidig skulde være gjældende Lagter for den indenlandske Telegrambeforbring. Vrede Medlemmer ville altfaa se, at Spørgsmaalet ikke dreier sig om Realiteten; thi man har vedtaget de samme Telegramtaxter, som af Regjeringen i Genhold til den 25aarige Praxis ved allerhøieste Resolution vare fastsatte. Spørgsmaalet er, at man ved et Magsprog vil tilfidesætte den loulig ved allerhøieste Resolution tagne Beslutning, og i Stedet derfor paa Finantsloven tage Bestemmelse om, hvorledes Lagterne skulle fastsættes. Det er dette Skridt, jeg ikke kan antage, at nogen Regjering vil kunne samstemme i, og jeg beder derfor det høie Thing at forhjælpe